

REGÉLŐ.

Pesten vasárnap martius 21^{kén} 1841.

Megjelen társával együtt hetenként kétszer vasárnap és csütörtökön. Fél évi díjja helyben képekkel 5 ft. borítéktalanul; postán 6 ft. pengőben. Budapestiek évnegyedenként is válthatnak példányt. A' folyóiratnak egyes száma, vagy képe 12 kr. p. p.

ELBESZÉLÉS.

Don Alonzo.

Második szakasz.

(Folytatás.)

„Hát ez a' háború? — monda Donna Isabel magában. — Ah be szeretném, ha szóm a' kivontt fegyvereket visszadugadhatná; bár csak isteni hatalommal bírnék, hogy a' világnak békét, örökös békét ajándékozhatnék. Engedjetelek futni, engedjetelek helyet keresni, melly az embert elrejtí.”

„Ah! — beszéle tovább, és szemei könnyekkel tölték-meg,— miért nem élek magánosan és elkülönözve, mint ezt Istentől olly gyakran forró könyűk közt kértem. Miért nem rejtnek engem egy zárda szent falai, hogy ott napjaimat békében tölthetném! Ekkor meg lennék kimélve egy nagy veszély tanúságától; akkor nem kellene a' legnehezebb próbák terhe alatt nyögnöm. — Istenem uram! mire visz engem a' sok nyomor?”

Alonzót kevésbbé fájdalmas gondolatok kinzották. A' kétküzdő pártnak minden mozgására vigyázott; mellyik leend győztes, még bizonytalan volt. — „Szent Jakab fegyverére — kiálta nyugtalanul — miért nem lehetek én ott?”

„Ne hagyjon-el ön minket! — kiálta Donna Isabel kérelmes, de egyszersmind parancsoló hangon. Ekkor hát ismét mellé ült, és bátor volt kezét szorítani a' hölgynek, mellyet ez feléje terjesztett, hogy visszatartóztassa. — „Az örök égben levő Istenre — monda Alonzo — legyenek önök nyugodtak, és ne féljenek nagyságos hölgyek; önök itt biztos helyen vannak. Nézzenek körül! e' fá ágai őrzik önöket sánczokként minden pillantások ellen, és biztosabb búvhelyül szolgálnak, mint nagytiszteletű nagybátyám háza. Magas szentségű anyja Krisztusnak, milly nagy veszélyeken estek önök keresztül!”

„Igen, úgy van, ön nélkül e' rémes éjszakán lángok közt kellett volna meghalnom — monda halkán Donna Isabel, és kezét,

melly még mindig az övén feküdt, gyengén nyomván. — Don Alonzo ön életemet menté-meg; erre mindenkor fogok emlékezni, és ha valaha...“

Magába fojtá beszédét, de nagy kék szeme egy darabig Don Alonzón függött; ekkor így beszéle tovább: „ön igen becsültre vágyó; ön nagybátyja egyszerű házában igen nagy dicsőségről álmodott, igen nagy szerencsecsillagról. Igen, dicsőség, szerencse jusson önnek nagy mértékben!“

Alonzo keble öröm és büszkeség miatt magasabban dobogott; ragyogó remények léptek lelke elébe, mellyet még egy nappal ez előtt másnak szerelme töltött-be. Azt vélte, hogy az ifjú hölgy ez által keze birását igéri neki; mert mi más eszköz volt volna birtokában neki szerencsét, dicsőséget hozandó? Hosszú csend következék; Donna Isabel még mindig figyelmezett, még mindig növekedő nyugtalansággal a' harcz zajára. Végre esendesség lön; vágató lovak futkároztak az országút hosszában. — „A' harcznak vége van! — monda Don Alonzo — a' legyőzöttek futnak.“

Most vigyázva elhagyta Don Alonzo a' hölgyeket, és néhány lépésnyire előre ment. Közel hozzá vad robaj közt rohant egy csoport harczfi. — „Don Henriquez emberei, a' kik futnak! — kiálta Donna Isabellához — üdv, üdv, és győzelem Castilia zászlójának... fegyveresek veszik körül a' helyet, hol házunk állt, 's a' füst és láng közt az omladékok közé akarnak rohanni... Szent Isten, nem nagytiszteletű nagybátyám az, ki előttök megy, és nem az az idegen lovag...“

Donna Isabel örvendve emelkedett-föl. — „Igen, igen, az a' nagymester! — kiálta, és hálásan emelte kezeit az ég felé — az a' vitéz és hű Pacheco; segítségünkre siet ide, és azt gondolja, hogy az omladványok alatt halálos kinok és szorongások közt vagyunk.“

Donna Isabel oda sietett, Donna Anna karjaira támaszkodva az égés helyére. Alonzo utána ment. E' három vándor csak hamar magára vonta a' győzedelmes harczfiak figyelmét. A' kanonok és nagymester elejekbe siettek. Megismervén Donna Isabelt, féltérde estek; és ezután az egész sereg feléjük vonult örömittason: de Donna Isabel sirva és elfogulva intett kezével köszöntésül.

„Ah herczegné! — kiálta a' nagymester—ez éjjel akarták önnek magas személyét kézbe keríteni az ellenséges felek: azonban nem találván önt, a' házat fölgyújtották, mellyben ön menedéket keresett. — Ez esetről tudósítatván, ide siettem; már azt hívém, hogy későn, és elveszett minden. Milly csuda menté-meg önöket ellenségeiktől? ki védte önöket?“

Donna Isabel égre mutatott, és azután Don Alonzóra tekinté. — „Hát máglya-alakot gondoltak számomra Don Henriquez hívei? Igaz, az olly eszközt, melly által minden önöktől vezérlett eslekvénynek egyszerre vége szakad.“

„Már végök van herczegnő! — viszonzá Don Juan de Pacheco — magasságod mindkét királyság örököséül kiáltatik-ki; szék-helyek lesznek Valladolid és Segovia; ezen egyezést tettem magasságod nevében Castilia nagyjai és Don Henriquez közt.“

„Elfogadom a' föltételeket, mint ön kötötte — viszonzá röviden — de Don Alphonsnak, a' nemesnek halála megtanitott engem, mit adhatni a' Don Henriquezzel kötött békére. Csak váraimban és hiveim fegyvereitől védve tartom magamat bátorságban. Don Juan, vezessen ön engem Segoviába!“

A' nagymester tisztelet-teljesen csókolt kezét az infansnőnek, és azután kivette a' zászlót a' zászlótartó kezéből, és hangosan kiálta: „Castilia és Leon, Donna Isabelláért, uralkodónéknkért.“

„Castilia és Leon, Donna Isabelláért! „ismétlék mindnyájan a' katonák, és kiáltásuk visszhangoztatván, messzire hangzott-szét.

Don Alonzo azonban álmétkodva és zavarodva rejté-el magát a' legnagyobb sűrűségbe. — „Igy hát Donna Isabel infansnő! — monda magában — hát egy infansnőt biztak védelmen alá? egy infansnőt hordtam karaimon? egy infansnő finom kezeit merészlettem csókolni?“

„E' kíséret fogja magasságodat Segoviába vezetni — mond a' nagymester, és kezével az ismét rendbe állott harcziakra mutatott — a' harcz előtt számosabb volt volna magasságod kísérete; de sok vitéz férfi elhullott, az utósó ítélet napján ismét föltámadandók.“

Donna Isabel egy fájdalmas pillantást vetett a' harczterre, 's finom kezével keresztet vetvén, rövid néma imádsággal üdvözlé az eget. Ezután a' nagymesterhez fordulva: „azt akarom — mond — hogy a' helyen, hol az én érdemes Don Gusmanomnak háza állott, egy kápolna építtessék. Egy holt testnek nem készíthetünk keresztény mód szerint sirt; szegény Kata, a' hiv cseléd, lángokban veszett-el. Isten vegye lelkét magához kegyelmesen!“

Egy gazdagon nyergelt és zablázott paripa vezetetéek most elő az infansnő számára, és a' kengyelt a' nagymester tartotta.

„Ön helye éppen mellettem lesz! — mond Donna Isabel Donna Annához fordulva. — Villena grófnő! ön ezentul főudvarmesterném!“

A' nagymester az infansnőnek jobb keze felől bocsátá az uj patahölgyet; ő maga is fölült lovára, és bal felől lovaglott. A' pa-

ripák türelmeftlenül dobogtak a' földön; a' menét indulni' akart. Donna Isabel még egy pillantásra sem méltatta Alonzót, ki álmélkodva és meglepetve állott még mindig az út szélén. De midőn a' kanonok mellett ellovagolt, megállította lovát, és kegyelmes hangon monda neki: „kövessen ön engem Segoviába nagytiszteletű ur' jöjjön önnel unokaöcscse is, Don Alonzo de Gusman!“

IV.

A' segoviai Alcazar egy ama megerősített várkastélyok közül, mellyekkel a' mór uralkodás a' szép spanyol országot diszité, és még korunkban is egy a' legnagyobbszerű emlékekből, mellyeket az arabok hagytak e' félszigeten; hol, míg a' félhold a' keresztel vetélkedett, regényes élet volt. Azon korban, mellyből jelen történet vétetett, az Alcazar királyi lak volt. Castilia uralkodói ezen erős falak mögé vonták magukat, ha idegen sereg vagy lázadás uralkodásukat veszélyeztették. A' teremek rendezése és diszitése változatlanul maradt, mióta azokban a' kelet nyelve helyett spanyol hangok hangzának, és a' ragyogó hiúság nyomait még mindenütt lehete látni, mit a' moslim uralkodók kedveltek és örömetst fitogattak.

Az infansnő szobája is pazarlásig volt diszítve arabeskokkal, mellyeket illy élénken és tetszőlegesen előállítani művésznőknek nem engedtetett; minden fal világos színtől és aranyozástól ragyogott, mellyekre a' keskeny ablakok csak szűk bemenetelt engedtek, és a' téreket fél homály borította. Egy kevésbé diszes epocha, és a' catholicus szokás szigorúsága változtatott némellyeket e' pompán; a' széles és kényelmes divánok, a' selyem függönyök eltűntek, és a' bútorok, mellyek ama pompás szőnyegetek és divánokat pótolták-ki, egyszerűek! voltak; mert a' 15-ik században egyszerűség uralkodott még hercegeknél is.

Már fél éve lehetett, hogy az infansnő az Alcazart lakta. Hogy bátorságban lehessen, csaknem fogoly életre kellett magát kárhoztatni. Csak egy számos főből álló szolgálcsoport lakott vele az erős várban, részint hűségből, részint azon reménnyel, hogy gazdag kárpotlást nyerend, ha a' korona az infansnőre szálland. A' feleséges fiatal hölgy igen különös és terhes helyzetben volt; mivel az, kinek e' földön legközelebb kellett volna lenni hozzá, hatalmas ellensége volt; testvére t. i., eszelős, gyámoltalan uralkodója ezen a' kereszténységben leghatalmasabb birodalomnak, élte után törekedett; pedig ő utána még is neki kellett e' birodalomban uralkodni; és már most esengtek keze után Europa királyai és fejedelmei. A' castili ai grandok, 's vezérok a' szent jágoi nagymester

rá akarták beszélni Isabellát, hogy a' királyok közül válasszon férjet; de minden tanácsaik, szónokságuk minden ereje hajótörést szenvedett az infansnő szilárdíjakaratján. Senki sem tudta e' makaes, megvetőleg kimondott hidegséget megmagyarázni; senki sem tudta gyanítani, hogy itt az ok egyike ama titkos szívbeli vonzódásoknak, mellyeket egy fiatal hölgy olly igen képes eltitkolni.

Egy estvén a' herczegnő megvonta magát imádkozó szobájába. Szerette az itt uralkodó magányt és csendet; kísérő hölgyei ilyenkor kívül maradtak a' küszöbnél. Noha még ekkor az udvari szokások nem gyakorlottak olly nagy zsarnokságot a' fejdelemnők életén, mint később: még is e' részben terhes és fárasztó kötelességeknek volt alája vettette Donna Isabel. Gyóntató atyja volt az egyetlen ember, kivel tanúk nélkül szólhatott; palotahölgyei sem éjjel sem nappal nem hagyták őt el csak egy órára is. Mivel már jövődő nagyságának egy sugára ragyogott körülte, volt minden tettére nézve egy szigorú czerimonia-mesternéje. Az imádságház hajdan arab fürdőterem volt; a' kereszténység komoly jegyei nem egészen irhatták-ki innen a' hajdanta uralkodó pompát. Még lengett e' teremben egy kornak levegője, melly egészen más volt; álltak itt még virágedények; márvány medenczében csillogott még a' fris, szagos viz. — Tarka arabeskek azon lámpa fényénél ragyogtak a' boltozatokon, melly egy Maria-kép tiszteletére itt égett éjjel nappal; a' lég meleg és kellemes volt. Az infansnő ablakhoz lépett, szemeit egy darabig az Alcazar udvarán legelteté, hol egyetlen élő lény az őr volt. Sötét csendes éj nyugvék az erős falakon; de mi előtt visszalépett az ablakból egy az imádságháznak általellenbeni szobában világosságot és egy árnyékot lehete látni.

„Ő az!“ — mond Isabel félhangosan; és homályos tekintete erősen szegződött a' mozdulatlan árnyéokra, melly nyájasan látszott általnézni. Egy pillanat mulva visszalépett az infansnő, és a' függöny, melly mögött hallgatódzott, lebegett a' nyitott ablakon, a' kő-állványra szolgálón. A' mindent nyugalomra hívó éji harang már régen elhangzott. Mély csend uralkodott a' nagy várban; sötétek voltak a' hosszú corridorok; csaknem éjfél volt már, de a' palotahölgyek még is virasztottak az imádságház melletti teremben, és suttogva fecsegték egymással a' kandalló körül, mert december hideg és barátságtalan napján volt. A' főudvarmesterné csak ült a' küszöbön, mint szokás volt, és várakozott az infansnőre. Donna Isabellától csupán egy nehéz selyem függöny választotta-el, melly ajtó helyett rekeszté-el az imádságházát.

(Folyt. következik.)

PESTI VIZSGÁLÓ.

HIRSZEKRÉNY. — Dunánk vizének lassú ugyan de folytonos apadása következtében vízáradás miatti félelmünk megszűnt. A' váci utnak Duna mel-
léki oldalán levő kertész és téglavető-házak is megszabadultak a' víztől, mely
a' part melletti földeket egészen a' töltésig elönté volt. — Maria Anna és
Zrinyi gőzhajók is megérkeztek 15-én, 17-kén pedig az új gőzös, „Sámson“
már itt levő társaiknak üdvözlő lövéseikkel fogadtatva. — Hajóhidunk hidfő-
czölőpeit 16-kán kezdték leverni; 's minthogy minden készen áll, remél-
hetni, hogy hidunkon még e' héten keresztül mehetünk. — Az állóhid cző-
löpei 's a' Duna közepe felé csinált jégtörő olly jól kiállák a' jég erejét,
hogy rajtok legkisebb sérelem sem látszik.

KÜLÖNFÉLE.

Szerelem könyve.

(BUSSY-RABUTIN gróftól.)

II. SZERELEM és ÉLV. *)

A' szív is beszélt. Ha két, egymást értő szív találkozik, az egyik mondja
szeretlek; 's a' másik már az első szónak hisz.

A' legnagyobb bizalom mutat-e tökélyes szerelmet, vagy a' legnagyobb
féltékenység? — Kérdésekkel felelek. Elégült vagy-e mindig, ha szeretsz?
— Keservek, kinok nélkül? 's a' legnagyobb bizalom határa nem közö-
nyösség-e?

Rettegek vakféltékeny hölgytől; mert minden életöröm nagy bakója a'
szertelen féltékenység, de hasonló nagy a' szertelen nyugodtság.

A' szerető bizzék kedvesében, bármily gyakran ingerelje is a' féltékeny-
ség. De ha tetszvágyónak leli, és pedig minden kétségkül, tanácslom,
hagyjon-fel vele.

Ne haragudjál a' féltékeny férjre; sőt inkább örömeid alapítójaul sze-
ressd! Mert nem növeszti-e féltékenysége vágyaid tüzeit?

A' férj féltékenysége fölébreszti a' szeretők szendergő gondosságát; ke-
vesebb szer látják, 's jobban szeretik egymást.

Szerelmed tüze aludni kezdett, a' féltékeny férj lángja újra felgyulasz-
tá; eltiltotta látogatásaid' — 's most a' titkos lugas néma tanúja titkos sze-
relemnek. — El ne feledd, a' férjnek titokban adni hálát.

Féltékenység egy szívet sem bilincsez-le! Szeressd bensőleg lánykádat;
ez a' próbáltt szer; szükséges, hogy minden szív örködjék maga fölött.

A' nyugodt és kéjelmes birtok mindig és mindenhol koporsója a' sze-
relemnek. — Kis féltékenység, apró utazások, nehézségek, mindig ujnak tart-
ják-meg a' szerelmet, 's megédesítnek minden élvét.

*) Az első részt mult évi 65-dik számú Regélőnk közlé.

Néhány szelességet megbocsátunk, sőt némelly kaczérságot is — halál-bűnt a' szerelemben — feledünk, de hűtlenséget soha. E' szirten török meg a' szerelem.

Nem szokás kevésbbé szerelmesnek lenni, ha a' lányka szerelme hűlni kezd. — Én nem gondolkozom így. Inkább tanácslom: hagyjon föl az egész viszonynyal; mert nincs semmi különség kevésbbé és többé nem szeretés közt.

Ritka tévedést bocsásson-meg a' szerelem, ismétlettet soha; mert az elalvandó szerelem előjele.

Kis hibák sebesítik a' szerelmet: hűtlenség megöli.

Szerelem viszonyait finom kimélettel kell fölbontani, ha föl nem állhatnak többé. Viszonyos megegyezés könnyen czélra vezet; ott vagy fájdalmat kell adni, vagy tűrni. De ha szeszélyből vagy megunásból akarsz hűtlen lenni: ugy az érzelmek azon lassú átmenetét próbáld-meg, mely szokott, de a' szeretőknél szokatlan; azonban soha se engedd magad' ballépésekre tévesztetni, 's kerüld a' gyanút, hogy új szerelemnek akarod áldozatul hozni.

Ha a' viszony elszaggattatik: a' szerető azon ajándékokat, mellyekkel kedvesét boldog órákban meglepé, nem kívánhatja vissza, 's a' leány nem tarthatja-meg.

Finom érzelmű férfi a' hűtlen leánynyali viszonyát felötlés nélkül bontandja-fel; 's ha kétes hírű nőt szeret, gyöngédségből hagy-föl vele, bár büntelenségéről tökélyesen meg volna is győződve.

A' világi hölgy viszonya felbomlása után nem kívánja vissza leveleit; e' kívánat hasztalan; mert mind soh' sem adatnak vissza. Sőt inkább tökélyes, föltétlen bizalommal hallgatásra kötelezend.

Azon hölgy, ki kedvesének mindene, 's tőle még is szertelen gyanakodásból szerelmi levelkéket megtagad: czélt árul-el, előbb vagy utóbb szeszélynek áldozni-fel őt. Szeretöt érdemel, ki idegen szemnek alkalmat ad, a' bohó őrzött titkát fölfedezni.

Szeretett szeretők, kik éltetőket szeretve akarjátok leélni, irjatok jókor és későn! Irjatok, mielőtt a' kedveshez mennétek, 's bár megölelítek, csókoljátok őt, 's mondjátok: ah mint szeretlek!: azért még is irjatok, 's magatok nyujtsátok-át leveleiteket! — Irjatok éjjel és nappal; mert a' levelek éltet adnak a' szerelemnek.

Ne kívánd soha kedvesedtől, hogy leveleidet küldje vissza, vagy égesse-el. — Becsülni kell, kit szeretünk, és soha sem kezdeni-meg gyanútéljes szívvvel viszonyt, sőt még a' lehetőség gondolatával sem, hogy a' szerelem valaha megváltozhatandik.

Kedvesed leveleit szentségként őrizd, mint boldog órák kedves gyermekeit. Őrizkedjél, parancsoló győzőnek látszani, ki inkább félelemmel akar nyerni, mint szerelemmel; a' legparányibb távulban add neki át e' leveleket, kegye e' néma szavait, megtérésedig. Illy viselet megnyugasztalandja minden kétségét.

Nagy Isten! a' szeretett férfi kéjt lehelő leveleit ógethetnéd-el? — Inkább keblemhez varnám, ha nem tudnék helyt, hova rejteni.

Ne tagadj-meg kedvesedtől szerelmetéljes leveleket, ha megérdemli; — ha nem, mondj-le róla, csak hogy semmit meg ne tagadj tőle.

Alap nélkül egy viszony szerelme sem fogy. Ha a szerető azt fogadja, hogy az alvó leány egy okát sem ismeri, legalább önmagát akarja rábeszélni. Vagy inkább úgy látszik, hogy megváltozott érzelmeinek oka önmaga előtt is hitványabbnak tűnik-föl, hogysem szégyenpirulás nélkül öszintén megvallhasa. Ön akarata állhatlanságának vallomásával fél megsérteni, még pedig úgy, hogy ismeretlen szükség színével kevésbbé remélt nem tetszeni. — De mindenki igen jól tudja, miért szeret, s ok nélkül egy viszony sem szünendik-meg.

Boszankodjál a kaczérkodó kedvesre, de boszankodjál tisztelettel szavaidban. Ily esetekben csak aljas ember viseli magát aljason.

Ha megsértéd kedvesedet, mindenképp' igyekezzél megengesztelni! Kétszerezd édelgéseidet, fáradozásaidat, s a szerelem azon ezer kéjeit és édesen hízlgő szavait, mellyek olly titkosan simulnak a szivbe. — Egy megsértetett kedves a gyógyulóhoz hasonló, kinek gyöngé egéssége leggyöngébb kiméletet érdemel.

(Folyt. következik.)

Bécsi lóverseny a prater-kéjház mellett folyó esztendei tavaszkor. Az e lóversenyt igazgató választmány nyomtatott hirdetménye szerint annak napjai következők lesznek. — I) Majus 4-kén az első pályázás. Megnyitó verseny jutalomdíja 100 arany; minden féle lóra, melly öt évesnél nem idősb s a t. — 2) 150 aranyos díj; belföldi kanczáktól eredett lovakra. — 3) Biestakes. Tétel 60 arany. — 4) Sweepstakes 300 arany. Liechtenstein hg, Hunyady és Festetics grófok lovaival.

II) Majus 7-én. 200 aranyos díj; belföldi lovakra. — 2) Károlyistakes; aláírási díj 1 000 arany. — 3) Sweepstakes 2 éves lovakra. Tétel 30 arany.

III) Majus 12-kén. A simmeringi ostor, minden lóra. Tétel 30 arany. — 2) Pályabillikom, 140 arany értékű. A kihívó 50 aranyat tesz. — 3) 3 éves lovak Sweepstakese; tétel 60 arany.

IV) Maj. 15-én. — Legalább 100 arany értékű ezüst díj; adják Auersperg V. Esterházy P. Liechtenstein Alajos és Ferencz, s Trauttmansdorff hercegek. A lovak a szokottnál nagyobb messzeségre futnak, hogy kitesék, mennyire győzik a futást. — 2) Legalább 100 aranyos díj; minden lóra, 10 aranyával történendő aláírások után. — 3) 24 aranyat érő ezüst díj; minden lóra. Tétel 20 arany.

KÉRELEM. — Közelgven a folyó esztendei második évnegyed, tisztelettel kérettetnek az évnegyedes előfizetők, hogy a 2-ikra járandó előfizetést még e hónap lefolyta előtt beküldeni ne terheltesse nek. — Hasonlag kérjük azon t. olvasóinkat, kik e folyóirat jelen esztendei díját még be nem fizették, méltóztassanak azt minél előbb kezünkre szolgáltatni.

A szerk.

Szerkeszti Mátray Gábor, halpiacson, Dencs-ház, 56-dik sz. a.

Nyomatik Trattner-Károlyi betüivel, angol vas-sajton
uri utsza 453.